

Cròniques del món

El nou primer ministre del Regne Unit, el conservador David Cameron, i el seu soci de govern, el vice-primer ministre liberal-demòcrata Nick Clegg, saluden moments abans d'entrar a la seu del govern, al número 10 del Downing Street, a Londres, el 12 de maig.

Un primer ministre amb dos caps

LONDRES ■ Victorià Jiménez

“Volem veure Nick, volem veure Nick!”, corejava un miler de manifestants la matinada del dimarts 11 de maig, davant les oficines del Partit Liberal-demòcrata al centre de Londres. Al contrari que a Atenes, el cel anglès estava ennuvolat i el públic va sentir pacientment unes breus paraules que els retornaven la confiança en la promesa d'una reforma electoral que ara mai no tindrà lloc. Avui, Nick Clegg és l'home més desitjat al Regne Unit o, més ben dit, els seus 57 diputats, amb els quals el conservador David Cameron ha assegurat l'entrada per la porta negra del número 10 a Downing Street –la residència oficial del primer ministre britànic– i ha tancat darrere seu la dècada llarga de domini laborista que inaugurarà Tony Blair el maig del 1997. Després de tretze anys, dues guerres catastròfiques

a l'Orient Mitjà i una crisi econòmica global, *Dave* ha obtingut 307 escons, a penes 49 més que Gordon Brown. De fet, amb aquests mateixos 57 aliats, el substitut de Brown (que no ha sobreviscut a les ganivetades polítiques dins el seu propi partit) encara pot acoblar una *aliança progressista* i barrar el pas a alguns plans del Partit Conservador. El proper govern britànic –assenyalaven les enquestes prèvies– serà el primer en minoria des del 1974, fins i tot si les negociacions del Partit Liberal-demòcrata arriben a port algun dia amb laboristes o conservadors. Van encertar de ple. Mentre Wall Street vivia la caiguda més forta en el volum de compra-venda des del 1984 (al voltant de 998 punts) i manifestants anticapitalistes encerclaven amb còctels molotov el Parlament de Grècia, 560 escoles electorals van començar el lent recompte que havia

de deixar el país en suspens: tot i els possibles acords, els vots dels altres partits menors –els independentistes del Partit Nacionalista Escocès (6 escons) o els gal·lesos del Plaid Cymru (3 escons)–, entraran en el joc i seran més importants que mai ho han estat en el passat. Amb un dèficit pressupostari de 190.000 milions d'euros, els líders dels principals partits han repetit una vegada i una altra que són conscients de la pressió als mercats. És indispensable presentar un full de ruta de contenció de la despesa pública, tant com confirmar els suports polítics que el posaran en funcionament. L'experiència europea és, malauradament per als estats membres de la unió monetària, un exemple de la manera com no s'ha de gestionar una crisi de credibilitat. Hauran après la lliçó, a Westminster, o cauran víctimes dels especuladors?

BERLÍN ■ Gemma C. Serra

A Merkel li creixen els barons. Com més cosins, més endins, diu el poble. A la cancellera alemanya Angela Merkel li ha caigut per terra la imatge de solidesa que va representar el seu primer govern, en gran coalició amb els socialdemòcrates. En termes globals, és clar que els problemes d'Alemanya no són els de Grècia ni els de Portugal ni els d'Espanya, però també és cert que al govern de Merkel li toca de fer ús del seu pes –monetari i creditici– quan els socis s'empantaneguen. I si, a sobre, a casa l'elector l'abandona, doncs malament rai, amb vista al futur, per no acabar veient com el president francès Nicolas Sarkozy s'apunta els gols mentre ella s'ho mira de fora. Merkel es va enfonsar més que no es preveia a les eleccions del Rin del Nord-Westfàlia i, a més de perdre la majoria a la cambra alta, el Bundesrat, ha hagut de veure com l'aparent pau interna de la Unió Cristianodemòcrata (CDU) era això: aparença. De cop, els barons van retrobar un afany de protagonisme que mai no havien perdut del tot, per molt que fessin cara de submissió. Roland Koch, primer ministre de Hesse i baró a tótem per la seva capacitat de supervivència, va aprofitar aquests dies de feblesa europea i domèstica de Merkel per reconquerir una parcel·la de presència mediàtica. No tan sols com a possible successor del ministre de Finances, Wolfgang Schäuble, sinó també com a apòstol d'un retorn als orígens de la CDU. És a dir, a la dreta. Koch, que un any enrere hom considerava políticament mort, després d'empatar amb els socialdemòcrates a les eleccions del seu *land*, torna ara amb força amb receptes de línia dura i austeritat severa. Va aguantar un any llarg com a primer ministre regional en funcions, mentre els socialdemòcrates es feien l'harakiri per manca d'unitat en la qüestió de si aliar-se o no amb l'Esquerra, el partit nascut de la seva dissidència. Koch va acabar reelegit, un any després de l'empat, senzillament perquè va esperar assegut fins que els socialdemòcrates s'ho pensaven. I ara és, de nou, el baró que fa la guitza a Merkel. Primer va deixar que sonés el seu nom com a relleu a Schäuble, de qui es diu que el cos –va quedar paralític el 1990

Angela Merkel es troba en hores baixes.

en un atemptat– no pot suportar tant d'esforç en temps de crisi. Després, va començar a deixar anar les seves consignes salvadores per a una CDU –i una Merkel– desgastada. “I per què no torna Peer Steinbrück?”, es demanava el diari *Süddeutsche Zeitung*. Posats a buscar un relleu a Schäuble, per què no el ministre de Finances de l'anterior legislatura, un socialdemòcrata amb qui Merkel s'entenia millor que amb els teòrics socis *desitjats* d'ara, els liberals. Més que el relleu d'un ministre lleial –Schäuble personifica el sentit del deure–, en temps de crisi Merkel necessita un soci en qui recolzar-se i ignorar les veus dels barons.

AMMAN ■ Carla Fibla

Negociacions mínimes. George Mitchell, l'enviat especial del govern dels Estats Units a l'Orient Mitjà, ha hagut de viatjar diverses vegades, superar diverses crisis diplomàtiques i esperar que la situació estigués mínimament tranquil·la per, després de tot això, llançar una nova proposta de negociació. Tot i que a la regió es parla molt del pla de pau del president Barack Obama, de moment no se n'han filtrat detalls, perquè això seria perjudicial, en un conflicte en el qual al matí s'acorda una postura i a la tarda una altra. El president Mahmud Abbas ha aconseguit el consens entre els palestins i, sobretot, el vist-i-plau de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OLP), per iniciar unes “converses indirectes” que en un termini de quatre mesos haurien de convertir-se en *directes* i establir l'estatus definitiu sobre els principals punts de discòrdia: la capitalitat de Jerusalem, els refugiats, els assentaments, les fronteres i el repartiment de l'aigua. La comunitat internacional ha felicitat als líders is-

raelians i palestins per haver decidit de reprendre el diàleg després de divuit mesos de silenci i els ha instats a avançar en les seves posicions per arribar a un acord de pau. Tanmateix, ningú no s'atreveix a aventurar en quins termes es podria arribar a un acord que sembla mort abans d'haver nascut. Els fets que proven aquest plantejament realista, no pessimista, van començar a registrar-se quan feia poques hores que el negociador palestí, Saeb Erekat, havia anunciat l'inici de les negociacions indirectes. El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, explicava al consell de ministres setmanal que el diàleg amb els palestins s'establiria “sense condicions prèvies”, és a dir, sense cap compromís israelià de deixar de construir assentaments, ni tampoc que el futur estat palestí recuperés les fronteres del 1967. Aquell mateix dia, de fet, l'Ajuntament de Jerusalem confirmava l'edificació de catorze unitats d'habitatges al barri Ras al-Amud de Jerusalem. El moviment islamista Hamàs, que controla la franja de Gaza, ha qualificat d'absurdes les noves converses i ha augurat un altre fracàs. Però la qüestió no és tant el resultat de les negociacions sinó que cada vegada és més difícil que israelians i palestins es posin d'acord fins i tot per a assegurar-se a dialogar. Les esperances de les dues poblacions es troben sota mínims. A Palestina són pocs els qui confien que un govern que només té

El president palestí, Mahmud Abbas.

capacitat d'acció a Cisjordània i la cúpula de la qual roman aferrada al poder pugui emprendre un procés de pau seriós. Mentrestant, a Israel, els escèptics de Tel-Aviv són lluny dels radicals de Jerusalem i, al mig, hi ha un govern ultranacionalista obsessiónat a guanyar temps per poder aplicar les seves regles.

La bandera social del PSOE oneja a mig pal

El president de l'executiu espanyol explica al Congrés el conjunt de mesures per a reduir el dèficit públic de l'estat, després d'haver estat obligat per Brussel·les a presentar un pla urgent.

MADRID ■ Gemma Aguilera

Amb gairebé dos anys de retard i en el pitjor moment per al PSOE, quan les enquestes marcaven un escurçament de la distància amb el PP i quan Brussel·les posava en evidència que l'executiu espanyol no havia complert els preceptes europeus d'estabilitat pressupostària, l'equip de Rodríguez Zapatero no va tenir més remei que comparèixer al Congrés per exposar un ampli conjunt de mesures de contenció de la despesa pública. El compromís, adoptat sota la pressió de la UE i l'ombra de la crisi grega, és de reduir el dèficit públic espanyol des de l'11,2% actual fins al 5,2% el 2012. Per assolir-ho, caldrà reduir de 15.000 milions d'euros la despesa.

Segons el pla d'austeritat, la retallada més forta la rebrà la inversió pública gestionada pel Ministeri de Foment, de manera que algunes infraestructures previstes quedaran al calaix. D'aquest capítol, Zapatero preveu esgarrapar 6.000 milions d'euros. En aquest sentit, a Catalunya ja es dona per fet que l'estat incomplirà la disposició addicional tercera de l'Estatut, que obliga el govern espanyol a invertir aquí l'equivalent a l'aportació catalana al PIB espa-

nyol en infraestructures, un 18,8% del pressupost.

4.000 milions d'euros s'estalviaran per la via de la reducció del sou dels funcionaris en un 5% de mitjana –no únicament de la maquinària de l'estat, sinó també de les administracions autonòmiques i els ens locals– i un 5% per als membres del govern espanyol. En aquest punt, Catalunya ja ha anunciat que els membres de l'executiu català s'abaixarien el sou d'un 15%.

Estocada a la política social.

Sens dubte, un dels punts més polèmics del pla de xoc és la congelació de les pensions el 2011 –la mitjana és de 800 euros–, tret de les no contributives i les mínimes, i la no-retroactivitat en els ajuts a la dependència. Cal recordar que la llei de dependència, que encara no s'ha desplegat del tot per les dificultats de finançament amb què topa l'estat i els governs autonòmics, es va presentar com un dels projectes estrella de la política social del PSOE. També es redueixen d'un 1% les ajudes destinades a la cooperació internacional i es controlarà la despesa farmacèutica bo i escurçant els terminis de tractament

quan sigui possible i dispensant quantitats menors de fàrmacs. A l'àmbit laboral, es preveu la supressió de la jubilació parcial transitòria, i ja s'apunta clarament una reforma del mercat de treball per crear més ocupació, tot facilitant a les empreses la rotació dels treballadors.

Conscient que ningú no en quedaria satisfet, Zapatero va intentar justificar-se assegurant que les mesures són inevitables, que el dèficit acumulat és a causa dels "desequilibris" causats per la recessió mundial i que, en tot cas, "no hi ha improvisació" en l'actuació del govern perquè la por al contagi grec va sorgir el mes passat.

Montilla i la borsa aplaudeixen.

La reacció de les borses internacionals al pla de xoc va ser positiu, igual com la del president català, José Montilla, que es va mostrar acrític amb la proposta de Zapatero, malgrat que implicarà una retallada també per a l'executiu català en qüestions cabdals com ara l'ensenyament i la sanitat. En canvi, els socis del tripartit van criticar que, una vegada més, la lluita contra la crisi es carregui sobretot en les classes baixes i mitjanes. CiU, en canvi, va culpar el govern tripartit de la retallada de sous a funcionaris, perquè al seu entendre ha fitxat massa càrrecs al llarg de la legislatura, i va recordar la submissió dels socialistes catalans al PSOE.

Si els empresaris van rebre amb un somriure el pla de retallades, malgrat que també s'alimenten de la inversió pública, els sindicats van amenaçar de convocar una vaga general com a resposta a un pla que consideren "injust i antieconòmic". Zapatero va rebre dijous els representants sindicals a la Moncloa amb l'esperança de frenar una protesta social multitudinària, però no va obtenir-ne el pas enrere que esperava. Els sindicats li van demanar que es desdigués d'algunes mesures que tenen un impacte directe sobre la classe treballadora, com ara les pensions, la rebaixa dels sous dels funcionaris o les ajudes a la dependència.